

NR 38/2015

**PREFERENCJE PARTYJNE
W POŁOWIE MARCA**

Znak jakości przyznany CBOS przez Organizację Firm Badania Opinii i Rynku 9 stycznia 2015 roku

Fundacja Centrum Badania Opinii Społecznej
ul. Świętojerska 5/7, 00-236 Warszawa
e-mail: sekretariat@cbos.pl; info@cbos.pl
<http://www.cbos.pl>
(48 22) 629 35 69

Odnutowany przed tygodniem wzrost zainteresowania udziałem w wyborach parlamentarnych, który można wiązać z nabierającą tempa i intensywności kampanią przed wyborami prezydenckimi, okazał się nietrwały. Obecnie¹ zamiar głosowania w wyborach do Sejmu i Senatu deklaruje 54% dorosłych Polaków (spadek o 7 punktów procentowych), czyli dokładnie tyle, ile w grudniu 2014 roku. Jednocześnie zwiększyły się (po 3 punkty) odsetki badanych twierdzących, że na pewno nie wzięliby udziału w hipotetycznych wyborach do parlamentu (22%) oraz niezdecydowanych, czy w nich uczestniczyć (23%).

Tabela 1

Deklaracje uczestnictwa w potencjalnych wyborach parlamentarnych	Wskazania respondentów według terminów badań														
	2014											2015			
	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III (1)	III (2)
	w procentach														
Na pewno wziął(ę)lbym w nich udział	54	57	52	51	52	51	50	55	55	61	54	55	56	61	54
Nie wiem, czy wziął(ę)lbym w nich udział	18	18	18	18	16	16	19	18	19	16	16	18	20	19	22
Na pewno nie wziął(ę)lbym w nich udziału	28	25	30	31	32	33	31	27	26	23	30	26	23	20	23

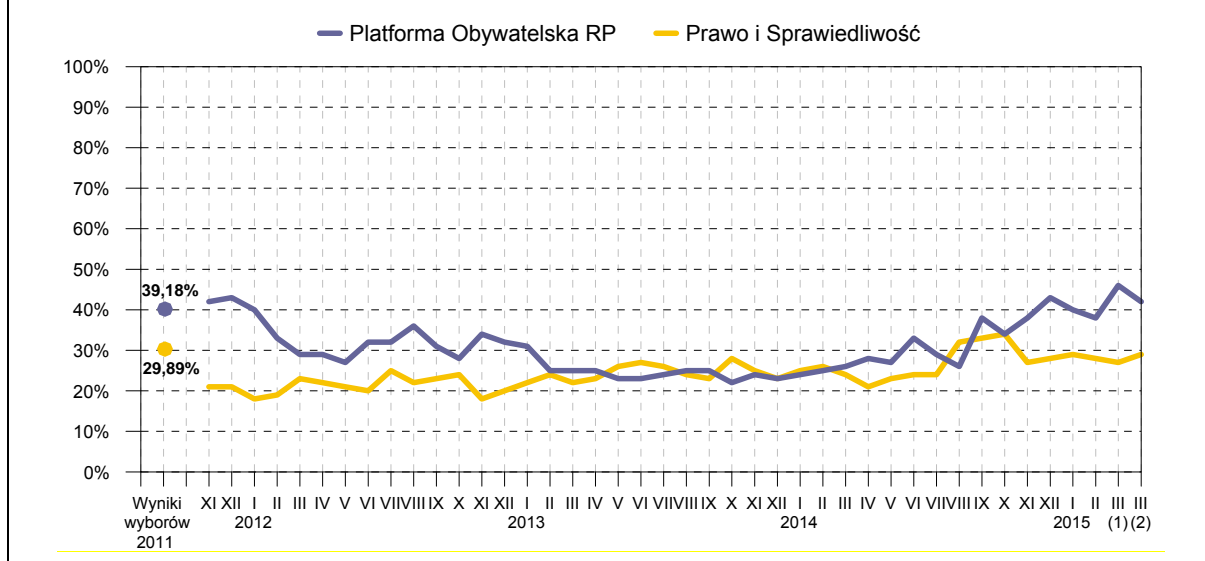
Gdyby wybory parlamentarne odbywały się w najbliższą niedzielę, najwięcej głosów, tak jak przed tygodniem, zdobyłaby Platforma Obywatelska, jednak obecnie chce na nią głosować mniej zadeklarowanych uczestników hipotetycznych wyborów (42%, spadek o 4 punkty). Drugie miejsce zajęłoby Prawo i Sprawiedliwość (wraz z Polską Razem, Prawicą Rzeczypospolitej i Solidarną Polską) z nieco większym poparciem niż poprzednio (29%, wzrost o 2 punkty). Wobec spadku poparcia dla PO i niewielkiego jego wzrostu dla hipotetycznej listy PiS zmniejszył się dystans między partiami wiodącymi w tym rankingu i jest podobny do notowanego w poprzednich miesiącach.

¹ Badanie przeprowadzono metodą wywiadów bezpośrednich (face-to-face) wspomaganych komputerowo (CAPI) w dniach 11–18 marca 2015 roku na liczącej 1052 osoby reprezentatywnej próbie losowej dorosłych mieszkańców Polski.

ODPOWIEDZI OSÓB DEKLARUJĄCYCH WZIĘCIE UDZIAŁU W POTENCJALNYCH WYBORACH

CBOS

RYS. 1. POPARCIE DLA PO I PIS* WEDŁUG TERMINÓW BADAŃ

* Od sierpnia 2014 roku poparcie dla Prawa i Sprawiedliwości wraz z Solidarną Polską Zbigniewa Ziobry i Polską Razem Jarosława Gowina, a od marca 2015 poparcie dla Prawa i Sprawiedliwości wraz z Solidarną Polską Zbigniewa Ziobry, Polską Razem Jarosława Gowina oraz Prawicą Rzeczypospolitej

Podobnie jak w poprzednich miesiącach pozostałe partie cieszą się zdecydowanie mniejszym poparciem niż dwaj liderzy rankingu. Trzecie miejsce zajmuje Sojusz Lewicy Demokratycznej, który minimalnie poprawił swój wynik sprzed tygodnia (7%, wzrost o 1 punkt). Nie zmieniło się poparcie dla Polskiego Stronnictwa Ludowego (5%). Nieznacznie gorsze niż poprzednio są notowania Koalicji Odnowy Rzeczypospolitej Wolność i Nadzieja – KORWiN (3%, spadek o 1 punkt). Na poziomie 1% utrzymuje się poparcie dla Twojego Ruchu i Kongresu Nowej Prawicy. Tyle samo zwolenników ma obecnie Polska Partia Pracy – Sierpień '80 (1%, spadek o 1 punkt), a mniej – Ruch Narodowy (poniżej 1%). Respondenci deklarujący zamiar głosowania na partię spoza przedstawionej im listy (1%) na ogół mówią o chęci oddania głosu na ugrupowanie, którego jeszcze nie ma. Po jednej osobie wymieniło Partię Zieloni i „Solidarność”.

W połowie marca 9% ankietowanych deklarujących, że na pewno wezmą udział w hipotetycznych wyborach parlamentarnych, nie potrafiło określić swoich preferencji partyjnych. W porównaniu z poprzednim pomiarem zwiększyła się (o 5 punktów procentowych) grupa osób zamierzających pójść na wybory, ale wahających się, które ugrupowanie poprzeć.

Tabela 2

Gdyby w najbliższą niedzielę odbywały się wybory do Sejmu, to na kandydata której partii lub ugrupowania głosował(a)by Pan(i) w tych wyborach?	Odpowiedzi osób deklarujących wzięcie udziału w potencjalnych wyborach*																		
	2013			2014												2015			
	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III (1)	III (2)
	w procentach																		
Platforma Obywatelska RP	22	24	23	24	25	26	28	27	32	29	26	38	34	38	43	40	38	46	42
Prawo i Sprawiedliwość wraz z Solidarną Polską, Polską Razem i Prawicą Rzeczypospolitej / Prawo i Sprawiedliwość	28**	25**	23**	25**	26**	24**	21**	23**	24**	24**	32	33	34	27	28	29	28	27	29
Sojusz Lewicy Demokratycznej	8	10	10	8	8	7	7	9	5	8	9	6	9	9	7	6	8	6	7
Polskie Stronnictwo Ludowe	5	7	6	5	4	4	5	4	6	6	6	7	6	8	9	7	11	5	5
KORWiN: Koalicja Odnowy Rzeczypospolitej Wolność i Nadzieja	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	4	3
Twój Ruch/Ruch Palikota	4	3	3	3	3	3	1	3	1	2	4	2	2	1	1	0	3	1	1
Kongres Nowej Prawicy	4	1	2	3	4	3	5	5	5	6	7	6	7	4	4	4	4	1	1
Polska Partia Pracy – Sierpień'80	1	0	1	1	0	0	0	0	0	1	0	1	2	1	1	2	1	2	1
Ruch Narodowy	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	<1
Inne odpowiedzi	3	2	2	1	2	2	2	2	3	2	3	2	3	6	4	6	3	3	1
Trudno powiedzieć	21	26	26	25	24	27	27	24	20	20	11	4	4	5	4	4	4	4	9
N=	595	529	482	601	548	611	524	523	527	474	488	513	497	555	500	548	557	642	567

* Podstawą procentowania są wszyscy ci, którzy deklarują, że na pewno wezmą udział w wyborach. Z obliczeń wyłączono odmowy odpowiedzi

** Wyniki poparcia dla PiS

Spadek poparcia dla Platformy Obywatelskiej i niewielki jego wzrost dla Prawa i Sprawiedliwości wraz z Polską Razem, Prawicą Rzeczypospolitej i Solidarną Polską spowodował zmniejszenie się dystansu między partiami prowadzącymi w rankingu, nadal jednak na jego czele znajduje się PO.

Obecne wyniki dotyczące poparcia dla partii politycznych zdają się potwierdzać hipotezę, że w ubiegłym tygodniu Platforma Obywatelska zyskała przede wszystkim dzięki zwiększonemu zainteresowaniu udziałem w wyborach. Wygląda na to, że wzrost poparcia dla Platformy był incydentalny i można go wiązać z konwencją wyborczą Bronisława Komorowskiego, która odbyła się w trakcie realizacji naszego poprzedniego badania. Platformie najprawdopodobniej pomogło skojarzenie z – na ogół dobrze odbieranym – urzędującym prezydentem.

Opracowała
Barbara BADORA

A N E K S

Tabela 1

		Gdyby w najbliższą niedzielę odbywały się wybory do Sejmu i Senatu, to czy wziął(ę)by Pan(i) w nich udział?			Liczba osób
		Na pewno wziął(ę)by w nich udział	Nie wiem, czy wziął(ę)by w nich udział	Na pewno nie wziął(ę)by w nich udziału	
		%	%	%	
Ogółem		54	22	23	1051
Płeć	Mężczyźni	58	19	23	509
	Kobiety	51	26	24	542
Wiek	18-24 lata	39	33	28	118
	25-34	51	22	27	208
	35-44	51	27	22	185
	45-54	53	24	22	164
	55-64	61	15	24	186
	65 lat i więcej	64	17	18	190
Miejsce zamieszkania	Wieś	52	25	23	418
	Miasto do 19 999	56	17	27	155
	20 000 - 99 999	55	19	26	195
	100 000 - 499 999	52	26	22	172
	500 000 i więcej mieszk.	64	22	14	112
Wykształcenie	Podstawowe / gimnazjalne	44	25	30	217
	Zasadnicze zawodowe	49	19	32	257
	Średnie	55	25	20	324
	Wyższe	67	20	13	253
Grupa społeczna i zawodowa	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	67	24	9	128
	Średni personel, technicy	45	35	20	27
	Pracownicy adm.-biurowi	55	29	16	72
	Pracownicy usług	41	31	29	81
	Robotnicy wykwalifikowani	44	15	41	123
	Robotnicy niewykwalifik.	37	32	30	56
	Rolnicy	64	21	15	35
	Pracujący na własny rach.	69	22	9	42
	Bezrobotni	43	25	31	80
	Emeryci	65	16	19	214
	Renciści	57	20	23	64
	Uczniowie i studenci	41	33	26	66
	Gospodynie domowe i inni	57	13	30	63
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	59	22	19	143
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	57	22	21	131
	sekt. prywat. poza rolnict.	45	28	26	256
	prywatnym gosp. rolnym	55	30	14	38
Dochody na jedną osobę	Do 649 zł	43	27	30	154
	Od 650 do 999 zł	49	27	24	130
	Od 1000 do 1399 zł	59	19	22	159
	Od 1400 zł do 1999 zł	55	21	25	131
	2000 zł i więcej	75	16	9	167
Ocena własnych war. mater.	Złe	44	30	26	116
	Średnie	50	22	29	390
	Dobre	60	21	19	545
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	61	12	27	51
	Raz w tygodniu	62	20	18	440
	1-2 razy w miesiącu	47	35	18	157
	Kilka razy w roku	50	25	24	244
	W ogóle nie uczestniczy	44	17	40	150
Poglądy polityczne	Lewica	64	14	23	150
	Centrum	56	21	23	336
	Prawica	71	19	10	307
	Trudno powiedzieć	27	33	40	258

Tabela 2

		Na kandydata której partii głosował(a)by Pan(i) w wyborach do Sejmu?										Liczba osób	
		Kongres Nowej Prawicy	KORWiN: Koalicja Odnowy Rzeczypospolitej Wolność i Nadzieja	Platforma Obywatelska RP (PO RP)	Polska Partia Pracy – Sierpień '80	Polskie Stronnictwo Ludowe (PSL)	Prawo i Sprawiedliwość (PiS) wraz z Solidarną Polską, Polską Razem i Prawicą Rzeczypospolitej	Ruch Narodowy	Sojusz Lewicy Demokratycznej (SLD)	Twój Ruch	Inna partia		Trudno powiedzieć
		%	%	%	%	%	%	%	%	%	%		%
Ogółem		1	3	42	1	5	29	0	7	1	1	9	567
Płeć	Mężczyźni	1	4	37	2	6	30	0	8	2	1	8	294
	Kobiety	1	2	48	0	4	28	1	5	0	1	10	273
Wiek	18-24 lata	5	18	34		3	26		2	2	5	4	46
	25-34	1	4	37	4	5	24		7	7	1	10	106
	35-44		3	45		6	27	1	7			12	93
	45-54	1	1	34	1	5	33		10		3	11	87
	55-64	1		48		10	30		5		1	6	113
	65 lat i więcej			47		3	32	1	8			9	121
Miejsce zamieszkania	Wieś		2	29	2	12	34	0	7	1		12	214
	Miasto do 19 999	1	6	45		2	26		9	1		10	87
	20 000 - 99 999	1	1	51	1	2	26	1	10	1	2	5	106
	100 000 - 499 999	1		57			24	1	1	3	3	10	88
	500 000 i więcej mieszki.	3	8	47		3	25		5		3	5	72
Wykształcenie	Podstawowe / gimnazjalne		3	32	4	5	29	1	6	3	2	15	94
	Zasadnicze zawodowe	1	1	37	1	6	37	1	6			10	126
	Średnie	1	4	47	1	7	27		6	1	2	6	178
	Wyższe	2	3	47		3	25	1	8	2	2	9	169
Grupa społeczna i zawodowa	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	1	7	43		3	26	1	5		4	10	85
	Średni personel, technicy			42		12			24	10		12	12
	Pracownicy adm.-biurowi	4		60		5	15		6	3	2	5	39
	Pracownicy usług	2	3	38	5	2	41		3	3		3	32
	Robotnicy wykwalifikowani		5	47	2	4	18		13	3		8	54
	Robotnicy niewykwalifik.	6		32	6		40		4	7		5	21
	Rolnicy			16		25	34		4			20	23
	Pracujący na własny rach.			58		7	32		3				29
	Bezrobotni			36			34		11	5		14	35
	Emeryci			49		4	29	1	9		1	7	139
	Renciści			33		9	39	2	3			14	37
	Uczniowie i studenci	3	21	37		3	23		3		5	3	27
Gospodynie domowe i inni		3	18	5	11	41					21	34	

Tabela 2 cd.

		Na kandydata której partii głosował(a)by Pan(i) w wyborach do Sejmu?											Liczba osób
		Kongres Nowej Prawicy	KORWiN: Koalicja Odnowy Rzeczypospolitej Wolność i Nadzieja	Platforma Obywatelska RP (PO RP)	Polska Partia Pracy – Sierpień '80	Polskie Stronnictwo Ludowe (PSL)	Prawo i Sprawiedliwość (PiS) wraz z Solidarną Polską, Polską Razem i Prawicą Rzeczypospolitej	Ruch Narodowy	Sojusz Lewicy Demokratycznej (SLD)	Twój Ruch	Inna partia	Trudno powiedzieć	
		%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	1	2	38		6	31	1	9	1	1	10	84
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	3	6	47	2	3	23		8	2	2	4	75
	sekt. pryw. poza rolnict. prywatnym gosp. rolnym	1	3	51	2	3	21		6	3	3	6	116
				11		23	45		9			12	21
Dochody na jedną osobę	Do 649 zł		2	32		10	38		6	5		8	67
	Od 650 do 999 zł	2	3	30		10	41		3		1	9	63
	Od 1000 do 1399 zł		3	44	2	5	33	1	8		1	3	94
	Od 1400 zł do 1999 zł		3	44		5	26	2	7	4		9	71
	2000 zł i więcej	1	5	61		1	12		9	1	2	8	125
Ocena własnych war. mater.	Złe			28	4	10	38	2	9		5	5	50
	Średnie	0	1	40		6	33	0	6	3		9	192
	Dobre	1	4	45	1	4	25	0	7	1	1	10	325
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu			26		1	54		2			17	31
	Raz w tygodniu	0	2	37	1	8	40	0	5		0	7	269
	1-2 razy w miesiącu	2	3	44	2	6	23		5	2		13	75
	Kilka razy w roku		5	46		4	13	1	14	3	3	10	123
	W ogóle nie uczestniczy	6	4	59			6	1	6	4	4	9	66
Poglądy polityczne	Lewica		1	48	1	7	7		24	3	3	7	96
	Centrum	1		55	1	8	18	0	4	2	0	10	187
	Prawica	2	6	32	1	2	50	1	0	1	1	4	215
	Trudno powiedzieć		2	29	2	6	24		10		3	25	69